

Mihailo Kandić

ŽIVANA ĐUKIĆ–KOSTIĆ

Moderna galerija, 14. 09 – 4. 10. 2006.

Pančevka Živana Đukić Kostić (1945) poznata je i kragujevačkoj likovnoj publici jer u gradu svoje mladosti, Kragujevcu, izlaže od 1975. Kritika je već tada otkrila u njenim, onda tradicionalnim slikama, koje su (uslovno) podsećale na platna Gogena svojim širokim bojenim površinama, jednu neobičnu dimenziju koja je odvaja od drugih slikara a koja nije rezultat jedino njenog slikarskog formiranja mimo likovne akademije. Tim pre što je spominjanje Gogena, koji je slikao na ostrvima Okeanije, u skladu sa temom slikarkine izložbe – Afrika, u kojoj je tada živela. Na drugoj samostalnoj izložbi u Kragujevcu, 1993, nije slučajna njen tematski okvir – "San o Africi", koje se seća iz Pančeva. Kritičar kragujevačke "Svetlosti" je zapisao: "Sve je u koloritu, i sve je u ovim slikama kolorit."

Već tada se pojavio crno–beli crtež koji nagoveštava slikarku usmerenu ka eksperimentu, da bi izložba akvarela u Kragujevcu 1999, s temom "Kosmički predeli", pokazala umetnicu kojoj je osnovni koncept vizuelni eksperiment i eksperimentisanje različitim pa i neslikarskim materijalima. To je, sada, "slikar apstraktnih vokacija" koji do savršenstva razvija svoj metod u akvarelu zasnovan na špahtli.

Do savršenstva je slikarka razvila i svoj najnoviji eksperiment,

definisano kao i svi prethodni u završenom i celovitom delu: u specifičnim slikama koje nastaju prošivanjem čioda kroz podlogu, tamno platno.

U likovnoj praksi korišćenje neslikarskog materijala poznato je ponajviše iz vremena enformela, ali je tek postmoderna otvorila neograničene mogućnosti eksperimentisanja. Najbliži metod načinu rada naše slikarke bilo bi ukivanje eksera i sličnih metalnih (drvenih) šiljaka u podlogu. Ali je prva Živana Đukić–Kostić počela da radi čiodama, i na svoj način, "šivenjem".

Tajna ove tehnologije lako se otkrije gledanjem iz blizine, ali se tek sa udaljenosti od nekoliko metara otkriva njen pravi smisao, "prepoznaje" prava apstraktna slika (postmodernizam je afirmisao prošireni medij, ukidajući klasičnu podelu na tradicionalnu sliku, grafiku ili skulpturu). U prepoznavanju znaka i znakovnosti, međutim, nije okončan "etno" koncept "ženske slike" Živane Đukić–Kostić. Njena slika s čiodama ima i tu čarobnu moć da se neprestano umnožava u svojim vizuelnim aspektima. Posmatrana iz različitih uglova, dolazeća svetlost svaki put različito se prelama, samokreirajući nove, i neprekidno nove vizuelne podatke ("slike").

Tako je Živana Đukić–Kostić nepomičnost svoje slike ("metalne tapiserije") transponovala u beskraj, iako statičan film, čiji su vizuelni aspekti i varijante neiscrpni u svojoj provizornoj statičnosti, prepuštajući pogledu (posmatraču) da bude pravi autor konačne verzije, ubedljivo i dosledno realizujući jedan od najznačajnijih koncepata postmoderne – koautorstvo (zavodljivu parolu da umetnost nikada nije bliža čoveku).